

der en Række mindre betydelige Punkter, jeg kunde have Lvst til at fremdrage, men som jeg haaber jeg skal faa Lejlighed til i et eventuelt Udvalg at fremsætte min Mening om. De berøre ikke Hovedsagen. Jeg er i høj Grad erkendtlig for de Goder, som Lovforslaget i flere Retninger vil bringe den lærde Skole, og jeg mener, at det ved en Omændring paa et Hovedpunkt kan indrettes saaledes, at al den Uro og Strid, som er opstaaet, fjernes, uden at man behøver at opgive noget væsentligt af, hvad Lovforslaget tilsigter. Man maa kunne give det et saadant Indhold, at alle berettigede Interesser blive varetagne, samtidig med, at den Forbindelse mellem de forskellige Skolearter, der er Maalet, bliver tilvejebragt, hvorpaa Ministeren jo særlig lægger Vægt. Jeg vil haabe, Udvalget vil interessere sig for om muligt at naa et Resultat, hvorved alle kunne glæde sig, og en Lov, der bringer et virkeligt Fremskridt.

S. Jensen: Jeg har forlangt Ordet, fordi jeg agter at anbefale det foreliggende Lovforslag. Det skal nu ikke forstaaes saaledes, at der ikke er noget i Lovforslaget, som jeg ikke kunde ønske anderledes, men saaledes, at jeg er glad ved, at det er kommet frem, og at jeg kan slutte mig til det i alle Hovedpunkterne. Jeg skal indrømme, at den Uro, som det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) omtalte, at Lovforslaget har vakt i vide Kredse, kender ogsaa jeg til, og jeg skal endvidere indrømme, at jeg paa et enkelt Punkt personlig nærrede nogen Frygt, før jeg saa Lovforslaget. Det var med Hensyn til dets Forhold til Folkeskolen. Der havde jeg nogen Frygt, men har det ikke længere, efter at jeg har faaet Lovforslaget nøje gennemlæst. Min Frygt refererede sig til de Forhandlinger, vi gennem flere Aar førte om Loven om Folkeskolen. I Rigsdagssamlingen 1896—97 fremkom der nemlig i det Udvalg, der her i Landstinget var nedsat til at behandle Lovforslaget, et Forslag, der gik ud paa, at det Tilskud, Staten skulde yde til Folkeskolens Udvikling; ikke, som det var bestemt i Regeringens Forslag, hvilket Folketinget havde tiltraadt, skulde gives som Alderstillæg til Lærerne, men derimod til Kommunerne som visse Procent af en Del af deres Skoleudgifter. Til dette Forslag var tillige knyttet den Bestemmelse, at Kommunerne med en lignende Statsunderstøttelse skulde have Lov til at udvide Skoletiden indtil det 16de Aar. Der var Flertal for

dette Forslag i Udvalget, men det blev siden lagt hen. Der var, saa vidt jeg husker, i Udvalget 8 Stemmer for det og 7 imod det. Men det blev opgivet, hvis jeg ikke tager fejl, i Erkendelse af, at det, hvis det blev fastholdt og vedtaget her i Tinget, vilde betyde, at vi ingen Skolelov fik. Jeg tror ogsaa, det vilde være gaaet saaledes. Jeg hørte til det Mindretal, som var imod Forslaget, blandt andet af den Grund, at det den Gang stod saaledes for mig — og det gør det endnu — at Folkeskolen bør være et afsluttet Hele for sig. Flertallet af det danske Folks Børn vil ikke faa anden Undervisning end den, de kunne faa i Folkeskolen. Med dette for Øje maa vi paa den ene Side sørge for at udvikle vor Folkeskole og gøre den saa god som mulig, men paa den anden Side ogsaa afgrænse den. Da der nu i den forløbne Sommer fremkom Rygter om, at der i den Rigsdagssamling, vi nu ere i, vilde fremkomme et Lovforslag om Mellemskolen — den har faaet et andet Navn nu og hedder „den højere Almenskole“, men jeg betragter alle den Slags Skoler, som ligge mellem Folkeskolen og Universitetet, som Mellemskoler, af forskellig Art og med forskelligt Maal, men dog som Mellemskoler — og at Tanken var at skabe en Enhedsskole, saa skal jeg ikke nægte, at jeg blev urolig, thi man kunde nok tænke sig en naturlig Overgang fra den ene Art eller Gruppe af Skoler til den anden, men noget andet var det at skabe en Enhed af hele vort Skolevæsen. Det kunde i mine Tanker nok gøres, men skulde der begyndes nedenfra, og var det Hensigten, at Folkeskolen skulde omskaves saaledes, at den kom til at passe for Uddannelsen i Mellemskolen og ved Universitetet, var jeg temmelig sikker paa, at saa vilde Folkeskolen tage Skade. Skulde Enheden derimod søges realiseret, om jeg saa maa sige, fra den anden Ende, saaledes at vor hidtilværende lærde Skole — Latinskolen, som dens gamle Navn er ude i Folket — blev omdannet noget, saa at den kom i et noget nærmere Forhold til det praktiske Liv og til Modersmaalet og den danske Historie, ja, saa vilde der i mine Øjne ikke være noget i Vejen for, at der ogsaa mellem Folkeskolen og Universitetet blev skabt en Overgang saa lempelig som mulig. Da jeg saa fik Lovforslaget at se og fik det læst igennem og undersøgt ret nøje, kom jeg til den Overbevisning, at det ikke vil skade vor Folkeskole ude paa Landet, slet ikke. Vi have Undervisningstvang i